

ELIŠKA POHNEROVÁ

HĽADOVÍ

RISKUJEME ŽIVOT,
ABYCHOM NEZEMŘELI

● — pointa

Hladoví

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ **pointa**

Eliška Pohnerová

Hladoví – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

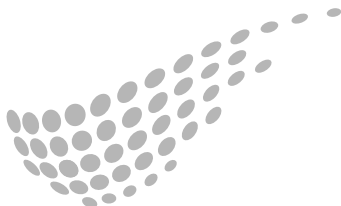
ALBATROS **MEDIA**

ELIŠKA POHNEROVÁ

HLADOVÍ

PRAHA, 2022

**AGENTURA PRO ROZVOJ
BROUMOVSKA**

Podporujeme tvořivost

MycoMedica[®]
medicinální houby

Srdečně děkuji všem, kteří mi byli oporou při plnění literárního snu, a to jmenovitě:

Milanu Schirlovi, Janu Školníkovi, Kučerovým, Mackovým, obci Žďár nad Metují, Jiřímu Vlčkovi, Milanu Šrůtkovi, Andreje Brahové a Petru Cinkovi, Pavlu Pohnerovi, babičkám Věře a Jindřišce, celé mé rodině a všem nejmenovaným dobrým duším a přátelům, kteří knihu zakoupili v předprodeji. Děkuji i všem věrným čtenářům, těm současným i budoucím.

Věnuji
Jitce, Pavlovi a Pájovi
nejen za pragmatickou stabilitu,
ale i za prostor pro lásku a umění.

1. KAPITOLA

Svět je v prdeli

Krčím se v podřepu ve vysoké trávě s dlaní opřenou o zem. Mezi prsty mě hřeje sluncem rozpálená hlína, ale půda je naštěstí klidná – žádné záchvěvy, žádné kroky. Mám zavřené oči, hlavu do strany. Sluchem zachytávám i ty nejtišší zvuky schovávající se za šuměním trávy a zpěvem ptáků a ostražitě je rozeznávám: hmyz, vítr, gravitace. Používat zrak v moři stébel je pošetilé. Doopravdy. Spoléhat se na klamavý zrak a ubírat tak soustředění sluchu se mnohým stává osudným. Snad to kdysi bylo naopak, ale teď ne. Teď život závisí právě na té vteřině, než něco zahlédnete. Jistě, oči vás mohou chránit nablízko a připravit vás k boji. Je to ale sluch, co vám dá dost času na to utéct. A věřte mi. Vy chcete utéct.

Otevírám oči a nehybně se rozhlížím. Je to jen poslední krok před tím, než zaútočím. Vysoká tráva mě dočista schovává a převyšovala by mě i tehdy, kdybych se v předklonu postavila. To proto, že tu není nikdo, kdo by ji kosil.

Ze světa se už dávno stala divočina.

Hřejivé paprsky mi dopadají na tvář a zdobí nažloutlé klasy zlatem. Prohání se tu větřík, pod nímž se stébla houpou ve stejnorodých vlnách, a rozfoukává mi vlasy z copu. Hnědé pramínky zaclání mým očím a pletou se mi do řas, ale pohnout se a zastrčit si je za ucho se rovná sebevraždě. Každý pohyb navíc je jen další nebezpečí. Vždyť kdo ví, kolik takových, jako jsem já, se ukrývá ve vysoké trávě kolem. A všichni jsou právě tak hladoví.

Kus přede mnou na dohled vystupuje z lánů travin ohnutá jabloň – oběť mého lovu. Kromě listů šeptajícího neklidnou píseň

znesnadňující mi naslouchat vetřelcům na ní nic není – ani jediný plod. Pochopitelně. Hladových krků je tu tolik, že i kdyby byl strom obalen jablky kol dokola, na ulehčení tíhy jeho větvím by nám stačil sotva den. Pořád je nás tu příliš. Pořád. Přestože se zuby nehty snažíme to změnit.

Něco tu však přesto ještě zbylo – dvě scvrklá jablka zakutálená v trávě. Dělí mě od nich sotva dvacet kroků, ale i kdybych vyběhla, sebrala je a utíkala dál, pořád je to dost daleko na to, aby mě stihli napadnout. Musím si být naprosto jistá. Jistá, že jsem tu sama a že se najím bez úhony.

Kručí mi v břiše. Polykám na prázdno, abych hlad zahнала, ale vím, že je to směšné. Nejedla jsem už půldruhého týdne. A kdyby se dal hlad zahnat polknutím na prázdno, nestalo by se z nás to, co se stalo.

Teď mě ale můj hlad ovlivňovat nesmí. Je mou součástí už tak dlouho, že ignorovat ho není zase tak těžké, a tak se zhluboka nadechnu, potlačuji břišní křeče a mažu ze zraku vše, co není realitou. Nezaměřuji se na ty dvě položlutá jablka válející se v prachu hlíny, která mě k sobě vábí omračující písní – jejich vlivu se bráním. Rozšiřuji své soustředění na celou šířku pohledu a vnímám všechno – od jemného pohybu listu po mravence lezoucího mi po koleně.

Zachytávám zvuk: šustění trávy příliš intenzivní a silné na to, aby bylo od větru. Mé instinkty lovce se spouští a já se přikrčuji níže k zemi s ušima nastraženými jako kočka číhající na myš. Země pod cizí vahou úpí a vibruje mi pod dlaní. Tuším dusot těžkého běžícího těla, příliš těžkopádného na to, aby patřilo ženě. Šustění trávy se mění ve vlnách jeho pohybu, v pravidelném tempu síly jeho paží, ale dusot jeho kroků pravidelný není. Nevyvážená rychlost prozrazuje nadlehčování jedné nohy. Poryv větru ze západu ke mně donáší čpění pizma a jeho potu a já už všechno vím. *Ano, to je ten směr, z kterého se chlap jako hora kulhající na jednu nohu řítí k mým jablkům.*

Vím, že pokud se chci najíst, musím bojovat. A ta dvě jablka mohou být tím jediným, co pro další dva týdny najdu. Po čtyřech

týdnech hladu nebudu schopná porazit ani dítě. Čtyři týdny hladu jsou hranicí mezi strachem ze smrti a vyčkáváním na ni. Vím, že není chytré pouštět se do boje se statným mužem a na moment překvapení spoléhat nemohu – všichni máme zkušenosti s napadením zezadu a ten, kdo je nemá, už tu není. Na mém rozhodnutí to ale nic nemění. Musím se najíst.

Mám výhodu. Muž, který v plné rychlosti běží trávou, o mně neví, zato já o něm ano. Buď byl lehkomyšlný v cíhání, nebo si zkrátka vedu dobře. Strnulá pozice bez jediného pohybu a oblečení maskující mě před cizími zraky. Naučila jsem se, jak přežít. Musela jsem. Všechno má svůj důvod – kapuce zelené mikiny přetažená přes hlavu má skrýt můj dlouhý cop, urvané rukávy mi zase nebrání v rychlých pohybech paží. Snad jen mé dlouhé hnědé kalhoty jsou pro pohyb nepohodlné, však v ostatním jsou nenahraditelné – klečet strnule v trávě plné hmyzu bez ochrany kůže je zkrátka nemožné.

Muž se objevuje přede mnou. Deset kroků od jablek. Míjí kmen stromu, kde je tráva vyšlapaná od těch, kteří se nám rozhodli nic nenechat, a rychle postupuje vpřed. Bleskově vybíhám za ním. Měla jsem pravdu. Na pravé koleno kulhá, ale uši má v pořádku. I přes hlasité oddechování mě musel zaslechnout, protože se necelé tři kroky od jablek otáčí a zůstává stát naproti mně s pevným postojem a vyceněnými zuby přichystaný k boji.

„Zdravím, skrčku!“

Jsou tu sice dvě jablka, ale nezdá se, že by uvažoval o tom se podělit. Proč taky. S mou vahou odhadem tak padesáti kilo pro něho nejsem vhodným soupeřem. Je o tři hlavy vyšší a jednou tak těžký. Pod košilí skrývá svaly, proti kterým nemám silou jedinou šanci. A on to ví.

Ještěže neví, že jsem holka. Přes nos a ústa mám převázaný šátek, abych zakryla své jemné rysy. V dávných dobách by mi být ženou vysloužilo úctu, obdiv a ve chvílích, jako je tahle, alespoň lítost, kterou se výsledek boje dá ovlivnit docela snadno. Jenže teď jsou tu jen dva pohledy soupeře, které vám to vyslouží – překvapení,

nebo chtíč. Život vám to nezachrání. Snad vás jen před smrtí odtáhnou stranou a znásilní. Viděla jsem to a té vzpomínky se nedovedu zbavit. Podřízl jí hrdlo, zatímco z ní servával šaty.

Žen tu zbylo jen pomálu. Jsou slabé a proti mužským pažím prakticky bezmocné. Navíc v sobě mají stále příliš mnoho slitováním, malichernosti a strachu. Za dobu, co se ze světa stalo TOHLE, jsem jich potkala jen něco do tuctu a všechny až na jednu jsem něčí rukou viděla zemřít. Tu jednu jsem se zavřenýma očima plnýma slz zabila já sama. Slitování šlo stranou. Na tom nechat se zabít pro neschopnost zvládnout své výčitky nic etického není. Pro ty, kdo jsou ještě naživu, jiná možnost neexistuje. Já se to naučila. A to jediné mě odlišuje od těch, co pro hlad přišli o život.

Muž přede mnou stojí a vrčí. Prohlížím si ho a mapuji jeho slabiny. Jeho tvář a lysá hlava prozrazují vyšší věk a já v duchu spoléhám na nejistou koordinaci a pomalejší reflexy. I dříve zraněná noha by mu mohla být omezením. Neodskočí před úderem, nahne se a vypadne z rovnováhy... Uvažuji, jak toho využít.

„Na shledanou, skrčku!“

Loučí se se mnou tak, jak mě přivítal, a to ve dvou po sobě jdoucích větách. Rozbíhá se proti mně jako býk útočící hlavou. Hrbí se a chce mě srazit k zemi. Má na široko otevřené paže, ale já jsem rychlá a stačím se mu vysmeknout, podlézt pod jeho otevřenou náručí a stanout za ním. Nemůžu útočit. Už se ke mně znovu otáčí čelem a je tu příliš velká pravděpodobnost, že zachytí mou nohu ve výkopu nebo paži v ráně mířené na krk. Vrhá se proti mně, ale já opět uskakuji do bezpečné vzdálenosti. Rychle měním směry, abych ho zmátla, a spoléhám tak na slabiny, které jsem si vytyčila. Snaží se mě chytit jako rybář rybkou do holých rukou. Ve tváři se mu s každým neúspěšným pokusem zračí víc a víc zloby a ta ho podněcuje k rychlejším a údernějším pohybům. Jsou sice netaktické, ale nebezpečné.

Když se přes hlavu odvaluji stranou a znovu ho nechávám s naprázdno sklapanutýma rukama, už se o další výpad nepokouší. S očima stále upřenýma na mě šmátrá prsty za lemem jedné z vy-

sokých bot a cosi vytahuje. Odlesk slunečního paprsku mi dráždí sítnice, ale není čas se mrkáním zbavovat černých skvrn. Přede mnou stojí muž připravený k boji a v dlani svírá dlouhý nůž.

Tady končí legrace. Mrštné uhýbání vás udrží nezraněné, ale soupeře tím neporazíte. A mně už po čele tečou krůpěje potu, dusím se šátkem a mám hlad. Právý čas na to to skoncovat.

Zatímco jen tak stojíme proti sobě, vymýšlím strategii. Svoje naděje upínám k jeho koleni. Vytrást mu nůž z dlaně se mi při jeho síle nepovede a záda si chrání docela obratně, takže dostat se mu k tělu je jinak nemožné. Postupuje vpřed. Obcházíme se dokola. Občas proti mně vyše čepel své dýky, co mě má vyplašit. Jenže na mě tohle neplatí.

Jeho výpad je vedený na mé rameno do protisměru. Tahle rána už je na vážno. Míjí mou kůži jen o pár milimetrů a pokožku mi ovíví závan zvířeného vzduchu. Odkláním se na druhou stranu a než stíhá paži stáhnout, loket mu vrážím do ucha. Otáčím se kolem jeho boku a zezadu mu klíním patu do kolenní jamky. Bingo. Dezorientace a ztráta stability. Muž padá po zádech na tvrdou zem.

BUCH.

Dopadá.

Země se třese a do vzduchu se víří prach. Když usedá, odkrývá mrtvé tělo. Kámen pod mužovou hlavou je zbarven krví a oči jsou mrtvě protočené v sloup. Měla jsem štěstí. Neuměl padat.

Jak jsem řekla. Svět je fakt v prdeli.

Nevím, kdy přesně se to stalo. Iluze padly a z desítek jmen pro tu vratkou zem pod námi zůstalo jediné. Oslovení přinášející s sebou paniku, bezmoc a odevzdanost. Světu vládne živočišná anarchie. Zbylo jen jediné pravidlo, co platí: Zabij, nebo zemřeš. Tato nevyhnutelnost teď hýbe světem navlečená do boje o jídlo. Těžce vydobytá potrava. Lidé se zabíjejí na potkání, ať už pro hlad, nebo pro princip. „Snížení zájemců o sytost.“ Tak se nazývá omluva pro zavraždění

kohokoliv, kdo je poblíž. Nepřeháním – ještě jsem nepotkala nikoho, kdo by se mě nepokusil zabít. Je tak špatné se podle toho řídit? Vím. Vím, že ano. Jenže ta odpověď je příliš krutá vzhledem k nevyhnutelnosti. S lidskou zásadovostí se morálně ubíjíme uvnitř našich srdcí a měníme se ve zvířata. JSME zvířata. A nejhorší na tom všem – východisko neexistuje. Životem zajeté koleje se přece mění jen těžko a já se proto slepě držím hry ostatních a zabijím, abych přežila. Jsem v tom dobrá. Není to domýšlivost. Je to fakt. Jsem v tom dobrá, protože jsem naživu.

Beru si mužův nůž, který mu při pádu vypadl ze sevření, a zastrukuji si ho do boty. Dřepnu si k němu a nataženou dlaní mu zavírám oči. Měla bych ho pohřbít, ale stálo by mě to příliš mnoho času, sil i nebezpečí a já tím vším nemohu plýtvat na mrtvých, když je to to jediné, čím se od nich liším. Místo toho ryji prstem v zemi a hlínou mu pak na čelo nanáším kříž. Směšné, já vím. Jeho tělu ty dvě protínající se čáry nepomohou – brzy se najde někdo hladový tak moc, že vezme do úst i tlející maso. Věřím ale, že jeho duši by to plytké označení pomoci mohlo. Bůh na tuhle zemi zapomněl, ale snad mají alespoň mrtví šanci ho najít. Nevím, zda svět opustil kvůli tomu, co se z nás stalo, nebo jestli se z nás stalo to, co jsme, protože nás opustil. Každopádně na tom nezáleží. Je pryč. A hledat ho za živa je cesta ke smrti.

Prohledávám muže, zda u sebe nemá nějaké další poklady, které by mi mohly posloužit, ale co se vybavení týče, je na tom kromě nože stejně bídně jako já. Vstávám od něho, sbírám ze země svou kořist a oprašuji ji od prachu. Zakousnutá do jablka se sluncem v očích mířím do úkrytu vysoké trávy a zanechávám obranou jablon za zády.

Jsem kočovník. To se stalo ze světa. Lidé bojující o život bez jeho prožití. Měním místo, abych našla potravu. Jsem to věčně jen já nechaná na pospas samotě. Samota je tu definicí života. Je jen pomálu lidí, kteří v dnešní době hladu riskují společné soužití. Některé skupiny

jsou pozůstatky rodin, ale jakou šanci mají jejich muži v boji, když kromě jednoho těla musí chránit ještě další? Když máte v bitvě za zády ty, které jste se rozhodli chránit, jste téměř odsouzeni na smrt. Stačí jediný vyplašený výkřik těch milovaných a všechno soustředění je pryč. Otočíte se, vypadnete z obrany, zemřete. Tyhle skupiny nikdy nevydrží dlouho. Já se jim vyhýbám. Ne protože bych se bála, že takového muže neporazím, ale protože zabít člověka je jedna věc a zabít otce před očima jeho dětí, nebo manžela za přítomnosti jeho ženy, je věc druhá. Nemám na to žaludek. Ještě teď vidím, jak umíral můj otec...

Lány polí a luk jsou zcela vzácné. Většinu země pokrývají výškové budovy s co nejvíce patry sahající svými vrchy až do nadýchaných mraků, které jejich vrcholy skrývají v závojích mlhy. Tedy alespoň tak tomu bylo ještě před lety. Z mnohých budov už zbyly jen rozvaliny. Zborčené zdi, vypálené interiéry, vyrabované obchody. I náš dům shořel na troud.

Vysoko šlehající plameny, opar dýmu, uhlíky létající vzduchem. Praskání dřeva, padání stropů. Křik a slzy, které žár vysušil.

Často se držím v těch řídkých, trávou porostlých pláních a centrech, pozůstatkům měst, se oklikou vyhýbám. Tuším, že lidská neodbytná snaha přežít povede mnohé právě tam. Do bytů, které přežily vlnu zkázy, do skladů, kde by se daly opatřit zbraně či věci na obranu, a do obchodů, kde by ještě mohla zbýt nějaká ta plechovka s dlouhou trvanlivostí uzpůsobená k přežití války. Tohle vlastně jakýmsi způsobem válka je. Válčíme proti biologickému geneticky předvídatelnému pudu sebezáchovy. Válčíme za jídlo a za život.

Vršky mrakodrapů jsou vidět i odsud – z vysoké trávy, kterou se prodírám napříč, abych nezanechala cestičku zlámaných stébel. Podruhé si kousám do jablka, které má podivnou hliněnou pachutí, a pak svou kořist s hladovým sebezapřením ukládám na dno batohu,

který mám přehozený přes záda. Jsem s ním sice neobratná, ale drží mě při životě. Když házím jablka dovnitř, škrtají o lahev s vodou, jejíž nízká hladinka se žbluňkavě vlní, a pak dopadají do měkké stélky deky, co mě v zimě chrání před mrazem. Můj žaludek nadává, že nedostává víc, ale já vím, proč to dělám. Jsou to zkušenosti a bolest, které mě naučily. Víím, co je to hlad, a víím, co dokáže příliš rychle naplněný žaludek. Je to kód k přežití.

Je střed léta, do zimy ještě daleko, ale víím, že už se blíží. Dny jsou ještě parné, aby dávaly něco znát, ale strach uvnitř mě se probouzí. Na zimu se musím k domům přiblížit i já. Je to jediná šance, jak uniknout zeboucímú sněhu, ale také jedna z mnoha šancí, jak se nechat docela snadno zabít. Navíc mám z vnitřních prostorů hrůzu. Právě od té doby, kdy náš dům vzplanul jako vatra a všechno uvnitř uvrhl do zániku.

Už z dálky vidím několik osamocených listnatých stromů s rozrostlými korunami hustě pokrytými listím, a protože se začíná smrákat, mířím k nim. Mají široké kmeny a do široka rozpjaté větve. Zdají se mi ideální na několikahodinový odpočinek s dobrým výhledem.

Lezu po jednom z rýhovatých kmenů, zachytávám se nízkých větví a vyhupuji se do koruny. Batoh mi na zádech poskakuje a popruhy se mi zařezávají do podpaží, ale stačí se už jen zapřít nohama, přechytit se výš a vklínit se do jedné z vidličnatých štěrbin. Koruna mě skrývá opravdu dobře. Listy jsou však neprohlédnutelné a já je musím odhrnout stranou, abych se mohla rozhlédnout po okolí. Slunce klesá jako pomalu se vypouštějící nafukovací balónek a zanechává oblohu ve večerní změti barev přinášející slzy a splín. V jeho světle se tráva blyští zlatem a odlesky nejedlých zrn mi v mysli utvářejí představu pražené pšenice.

Začala bych slinit, kdybych neměla v ústech tak hrozně vyschlo. Pít je však nerozvážné, když už mám vody tak málo a další řeka je v nedohlednu. Mohla bych se v podvečer propížit pro vodu do města, jenže vodovody už prakticky nefungují, a pokud ano, určitě ne tady v zhroucených a vypálených troskách. Na sucho

polykám a pozorností se vracím k nebezpečnému okolí, které na první pohled vypadá tiše a téměř liduprázdňě. Víím, že je to jen optický klam způsobený skvělým maskováním těch, kteří se tu schovávají – ale stejně mi to přináší jakousi představu uklidnění. Ne že bych měla strach. Jen je pěkné alespoň na chvíli se domnívat, že se vás nikdo nepokouší zabít.

Výškové budovy v dále stojí ve stínu vrhaném temným těžkým mrakem dopadajícím na věžičky a tlačícím svět do kolen. A pak se na obzoru míhá rozšklebený blesk, oslepuje i samotné usínající slunce a spouští přivalovou vlnu deště, jejíž hranice končí někde v polovině té vzdálenosti mezi mnou a těmi budovami, které na sobě ještě stále mají vybledlou snahu minulosti, a totiž slogan: PRO KLIDNÝ ZÍTŘEK.

Sleduji neutichající déšť, dokud slunce dočista nezmezí a nezačne za sebou jen pozůstatky teplého vzduchu a horkostí nasáklou zem. A i potom, co déšť ustává, ještě dlouho hledím do dále přes celou délku porostlé louky neschopná usnout. Je příliš vedro, oblečení se mi lepí k tělu a víčka mi odmítají ztěžknout. Čekám tedy na spánek s pohledem ukotveným v krajině a zvykám si na její neměnné křivky. Na tu zašedlou barvu potmělého večera, na budovy, vzpřímená stébla, stromy a... A pak si všímám toho úzkého sloupce. Odněkud zpoza trávy sotva kilometr vzdálené se začíná linout náznak kouře.

Vrtím hlavou a mrkám. Nevím, jestli už spím a všechno je to jen sen, ale musí to tak být, protože takhle pošetilý nikdo ve skutečnosti není. Jenže do uší se mi zatíná zpěv cikád, v nose cítím nahořklou vůni ohně a před očima mi do výšin temného nebe stoupá čím dál tím silnější kouř. Odpověď je jasná. Ano. Ano, ve skutečnosti někdo tak pošetilý je.

Nerozumím tomu. *Jak může být někdo tak hloupý?* Víím dobře, že s ukojeným hladem a nalezenou potravou přichází jakýsi nebezpečný pocit bezpečí, jenže není to víc než pouhá iluze. A přestože vás svádí, je nutné se jí vzepřít. Kdo tomu neporozuměl, si zaslouží zemřít. A co já s tím. Tím lépe pro mě.

Váhám, zda vyrazit. Udělala bych to, pokud bych právě nevybojovala úspěšný souboj a neseděla tu v poklidu a bezpečí se dvěma jablky do zásoby. Pokud bych zahlédla kouř od ohně, který slibuje pečené maso, už včera, vyběhla bych bez otálení. Jenže teď se mi nechce riskovat život bez nutnosti to dělat. Je totiž stoprocentně jisté, že kouř zahlédne dalších deset hladových. Obzvlášť proto, že mnoho z nich přes parný den odpočívá a na lov se vydává právě v noci – řezají krky spícím a okrádají vyčerpané. Jenže ten kouř je ode mě přeci jen docela blízko, a pokud hned vyrazím, budu tam mezi prvními...

Hlad je zvláštní věc. Nutí nás podstupovat nebezpečí jenom pro základní potřebu lidského těla. Nutí nás obětovat lidskost. Možná to není jen hlad, spíš základní pud nutící nás držet se zuby nehty naživu. Jenže u hladu to začíná. Je to směšné. Riskujeme život pro jídlo, které nás drží při životě. Riskujeme život, abychom nezemřeli.

Slézám ze stromu. Postupuji tiše, ale když mi podrážka uklouzne na kůře a já s bouchnutím dopadám na zem, mám hned pocit, že jsem odsouzená k souboji. Nic se ale nehýbe. Tráva je v bezvětří klidná jako antény stojící jedna vedle druhé přijímající bezhlasné signály. Svět spí, i když za jeho zavřenými víčky se plíží hladoví jako šelmy nepohrdající prakticky ničím.

Vstávám ze země a příkrčeně postupuji trávou. Víím, že jsem co nejtišší, ale šustění listů mě dovádí k šílenství a nutí mě běžet co nejrychleji. Zvykla jsem si, že je příroda proti mně, ale povětšinou se ke mně přidá alespoň vítr zpívající mezi plevelem stejnou melodii jako moje nohy. Dnes v noci ale ne. Po bouřce je klid.

Přese všechno se přeci jenom dostávám k jakémusi zákoutí v trávě, mýtince ohraničené několika keři. Zůstávám klečet na okraji ve skrytu a pozoruji scénu. Čelem ke mně za malým ohništěm z naházeného dříví se krčí mladík. Daleko mladší než já, možná o pět nebo dokonce o šest let. Tváří se na čtrnáct, ale je vysoký. Má dlouhé nohy skrčené pod sebou a dlouhé ruce. V jedné

drží klacek a na něm nad ohněm otáčí kus masa – možná křepelku. Musel mít velké štěstí, že na něco takového narazil, a také šikovné ruce a znalosti, protože křepelku odral a připravil na oheň. A přesto je dost hloupý, že tu vysílá kouřové signály, ohněm proráží tmu jako maják a praskáním dřeva převádí do morseovky tajné zprávy. Hloupost, která ho bude stát život. A protože jsem u něho první, ten los padá na mě.

Najít tu kohokoliv jiného, zabodla bych mu kudlu do zad, ukradla maso a zmizela v trávě. Jenže je tu on – dítě hozené do divočiny, ponechané na pospas osudu. Je dost divu, že vůbec přežil. Od vypuknutí anarchie uběhlo necelých devět let – mně bylo tenkrát sotva deset a on musel být ještě batole. Nestává se často, že by děti přežily tak dlouho – že by stihly dospět. Většinou zemřou hladu neschopny si opatřit jídlo. A pokud snad mají někoho, kdo o ně pečuje, vezmou ho na věčnost s sebou, protože si nárokují kus jeho úlovků.

A pak je tu ještě ta věc s jejich neschopností se bránit a zabíjet.

Jeho věk však není ten pravý důvod, proč se mi z představy jeho smrti dělá špatně. Jeho velké oči upírající smutné pohledy do plápolavého ohně, svěšené koutky psiho obličejce, malý dolíček na bradě. *Brácha*. Připomíná mi mého brášku. Nevinná duše, které se přičilo rozmáznout o stěnu mouchu. Nezkaženost, která je tím jediným, co může tenhle svět ještě spasit.

„Plácni ji!“ Usmívám se dětským úsměvem, ale Frank jen odmítavě vrtí hlavou.

„Ne.“ Má rozhněvaný postoj a jednu ruku sevřenou do pěstičky.

„Je to jen hloupá moucha,“ říkám hláskem trochu dotčená, že mě nechce poslouchat.

Krčí rameny a zahazuje plácačku, kterou jsem mu nacpala do dlaně. „Ty jsi jen hloupá holka.“

Nemůžu toho kluka zabít. Probouzí ve mně smutek a dávno potlačenou lítost. Naplňuje mě vzpomínkami, kterých se už léta

zbavuji a které se v jediném prasknutí hořícího ohně vrací zpátky. Do očí se mi tlačí slzy. *Ne, nemůžu toho kluka zabít.*

Vylézám z úkrytu a běžím k ohni. Zastavuji se přímo před ním, čelem k chlapci, který nestíhá nic jiného, než doširoka otevřít pusou a povolít ruku s křepelkou, která se teď nebezpečně dotýká plamenů. Má v očích strach, ale je beze zbraně, kterou by ho potlačil.

Mlčí. Mlčí do chvíle, než se pohnu.

„Prosím, nezapíjej mě. Nezapíjej mě.“

Špičkou boty kopu do země a zvedám tak spršky hlíny, které se syčením dopadají do ohně a hasí ho. Hrnu hlínu do plamenů, dokud nemizí i ten poslední proužek kouře a praskání dřeva nenahradí noční ticho.

„Ty jsi ale idiot,“ dokážu ze sebe vypravit a nechápavě vrtím hlavou. Je zvláštní opět mluvit. Už je to dlouho, co jsem naposledy něco řekla, to hlavně proto, že rozhovory povětšinou předchází smrti. V mém případě o to víc, že mám hlas holky, byť převlek muže. Před tímhle chlapcem, stále dítětem, se toho ovšem nebojím.

Chlapec nic neříká. Kouká na mě s výrazem překvapení a já mu rozumím – je to poprvé, co spatřil slitování, a pro mě je to poprvé, co jsem nějaké ukázala.

„Můžu jít s tebou?“ promlouvá nakonec.

Zůstávám na něho zírat. Víím, že se tu nemůžeme zdržovat, a to ani jeden z nás, ale ta otázka mě překvapuje natolik, že mám na chvíli v hlavě prázdno.

„Ne,“ říkám pak tak tiše, jak to jen jde. „Bude to pro tebe bezpečnější, když budeme každý zvlášť.“

Vlastně tím říkám: bude to bezpečnější pro mě, když budeme každý zvlášť, ale nahlas to nevyslovím. Měl by se mnou větší šanci na přežití, ale jednou bych zemřela ve snaze ho chránit a on by byl ve stejné situaci jako teď. Ne. Tenhle nápad se zamítá.

„Ale...“ namítá ještě, ale zbytek věty nedořekne.

Nemám čas zareagovat. Svou lehkovážnost si uvědomuji pozdě. Jen tam tak stojím, zatímco se v jediné vteřině ozývá šepot vzdu-

chu a v té další se do chlapce zabodává šíp. Jeho pohled zmatní a tělo se kácí k zemi.

S vytřeštěnými očima se dávám do pohybu.

Když jde o krk, dokážu se vzpamatovat celkem rychle. Sbírám ze země opečenou křepelku, a když mě vzduch varuje před šípem podruhé, už se dávno skrčená prodírám trávou. V očích se mi poprvé za posledních pět let rodí slzy, a přestože si dávám na protest facku, brzy se mi z hrdla derou vzlyky. A já běžím a běžím, dokud nejsem dost daleko a dokud si nejsem jistá, že mě střelec nepro-
následuje, a pak se řítím k zemi, rozvaluji se s tváří přitisknutou k zemi a vlaším půdu svými slzami. S dírou v srdci a se vzpomínkou na bratrovu i chlapcovu smrt před očima.

Je to v prdeli.

A co se vlastně děje?

Biologický genetický předvídatelný pud sebezáchovy. Snižování zájemců o sytost. Transparent: pro klidný zítřek. Zabij, nebo zemřeš. Těžce vydobytá potrava...

To se tady vlastně děje.

Začalo to už dávno. Začalo to už na začátku třetího tisíciletí, přestože sama ta hrozba nám tukala na dveře ještě dříve. Předvídatelnost. Od lidstva, které předpovídá zatmění a počítá trajektorie létajících komet, bych čekala víc...

Ta netečnost by se snad dala prominout, kdyby v téhle rovnici byla alespoň jediná proměnná mající dost důležitosti ke změně výsledku. Jenže žádná taková nebyla. Spělo k tomu vše – od statistik po rozhodnutí. Lidstvo to muselo tušit již staletí, a přesto... Činy přišly až tehdy, když nám koudel doutnala u zadku.

Nevyhnutelnost. Mluvím tu o mnohých hladových krcích, pro které se stavěly mnohé taškové střechy na mnohých dříve úrodných polích. Pokrytí téměř veškerého území budovami, omezení lánů, luk a lesů, vedoucí k nedostatku rostlin, a to zase k chemicky vyráběnému kyslíku na „podporu přirozeného poměru plynů v ovzduší“.

Továrnu na „udržení přirozeného poměru lidí vůči jediné planetě“ už nikdo nevymyslel. Říká se tomu lidskost, ale za mě je to hřích. Obhajoba parazitů, kteří zničili svůj domov.

Začalo to jako přelidnění.

Zvrhlo se to v ohrožení lidského druhu.

Už dávno zmizela veškerá snaha tvářit se, že se to dá ustát. Kdysi měla vláda dost drzosti lhát lidem o šťastné budoucnosti, ale teď už tu není nikdo, komu by to za to stálo. PRO KLIDNÝ ZÍTŘEK. Transparent dosvědčující představu budoucnosti, která vzala za své. Právě tahle věta se stala sloganem pro výstavbu mrakodrapů, které v tomhle dávno zohaveném světě ani nemohly dostat svému a zohyzdit ho ještě víc. Ať tak či tak, byly nejvýhodnějšími budovami k pojetí co největšího počtu lidí a přitom k zabránění co nejmenší plochy země. Začaly vlny stěhování. Všichni: rodina po rodině, město od města. Ne že by záleželo na jménech těchto měst, která stejně bezejmenně přecházela v další. Plán byl takový – stěhování do věžáků, strhnutí domů a uvolnění půdy pro pěstování plodin. Ano, tohle by snad mohlo pomoci... kdyby to přišlo tak o půl tisíciletí dřív.

Už tehdy bylo jídla pro všechny příliš málo. Svět jako by se vrátil do dob režimů a lidé znovu plnili své žaludky přidělovými lístky. Jistě, rozrůstala se nespokojenost. Jenže jako všechna tajemství strážena politikou, i tohle vypadalo dočasně a zvládnutelně. Státníci se snažili. Z Ženevy se bez ustání valila nařízení a ta nám pak skrze naše vlastní zákony svazovala ruce. Omezení jednoho dítěte na ženu, nařízení let s nulovou porodností.

A pak se to stalo. Devět let zpátky. Tak jako stojí na počátku vzniku hurikánu maličký větřík, tak jako mraveniště zakládá nejprve jediný mravenec, tak jako se bytost začíná v jediné buňce, tak jako dokáže rozpoutat válku jediný muž, tak i jediný muž dokázal způsobit zánik civilizovaného světa.

Byla to prostá loupež ve skladu jednoho ze supermarketů. Byl to jediný muž, který se rozhodl nenechat své děti umřít hlady a vzal si víc, než mu náleželo. A byla to jediná reportáž v televizi, které ani doba cenzury nedokázala zabránit.

Hurikán dokáže odnést střechy domů, mravenci dokážou napáchat spousty škod. Bytost je schopna strhnout davy a válka je předurčená ke smrti. Ale zánik civilizovaného světa... Když lidé přestanou být lidmi, už jim nedokáže pomoci nic.

Muž, dav, civilizace. Rabování, vypalování, smrt. Jako by člověk byl jen podstupeň zvířectva. Sobecká snaha zachránit jen sebe a své blízké. Přesně tak to bylo. A města brzy pohltila smrt. To všechno jen kvůli hladu. Hladu, který stále přetrvává, protože s panickou dobou, kterou lidé nastolili, nezůstal nikdo, kdo by pěstoval, vyráběl a prodával. Zpočátku se žilo ze zásob skladů a regálů obchodů, ale tam už několik let nezůstala jediná zatoulaná konzerva. Taková je doba. Trvá to už osm let. Osm let, kdy se lidé bijí jako ve válce všichni proti všem, osm let, kdy nikdo nemá domov a nikdo nemá lásku. Osm let samoty a bolestných ran. Osm let bojů za život.

Tohle se tady děje. Zatraceně. Tohle.

2. KAPITOLA

Čas utíká jako splašený kůň. Uběhly dva týdny a já jsem na dně s veškerými zásobami. Křepelku jsem snědla už v několika prvních dnech, a přestože jsem se s jablky držela tak dlouho, jak jen to šlo, i z nich nakonec zůstaly jen okousané jadřince. Stejně špatně je na tom i má lahev. Sice jsem ji před několika dny plnila v malé říčce, kterou jsem objevila, jak se líně táhne loukou a vroubí do země uzounké koryto, ale teď už nemá ani orosené stěny. Léto je v plné síle a dny jsou stejně tak jako noci plné horka, parna a nedýchatelného vzduchu. Bylo by hloupé odmítat pít, protože dehydratace je v téhle době zrádná, a tak jsem za necelý týden vypila skoro celou lahev a posledních několik kapek přišlo na zavlažení jablečných zrn. Víím, že bych měla jíst všechno, co se jíst dá, a neměla bych pohrdat dužnatými ohryzky plnými vlákniny a vitamínů, jenže vyhloubení několika mělkých jamek a zasazení jablečných semínek je můj způsob odboje a protestu. Je to moje zapříčinění o lepší budoucnost. Naděje, kterou udržuji při životě s každým ovocem, které se mi dostane do ruky. Nevím, jestli nepěstuji jen důvod k bojům, ale ráda věřím, že je to odpovědí na místní problémy. Vrátit systém tam, kde vládne zuřivost, nasytit lidi a vyléčit jejich srdce.

Nastala doba, kdy nemám jinou možnost než vrhnout se na první jídlo, které uvidím. Tahle doba přichází často, ale tentokrát jsem ji nechala postoupit do stavu neodbytnosti a to mě trochu děsí.

Nicméně bojovat nemusím ještě celý následující týden, protože nenacházím nic, co by se dalo sníst. Dokonce mě to nutí přiblížit se k městu, ale centra se bojím, a tak se držím jen u plotu, jehož otrhané pletivo již dávno zavrhl počáteční snahu oddělit civilizaci od přízemní přírody.

Neupínám se k naději, že tu něco najdu, protože jsem poučena všemi těmi prosbami z minulých osmi let, které neúčinně odnesl vítr. Moje odhodlání nenechat se oslabit vidinou ukojeného hladu mi nakonec přináší prospěch, protože přes všechny ty dlouhé dny stejně nic nenacházím. Tedy, alespoň nic k jídlu...

Jednoho večera se plížím skrz plot na druhou stranu. Noc je klidná a tichá, ale buchot mého srdce to poloprázdno vyplňuje. Není chytré zahrávat si s městskými ulicemi, ale já jsem ve stavu, kdy musím. Města slibují poztrácené zásoby a já jim chci věřit, byť je to povětšinou slib lživý. Pokud je ovšem něčeho mezi domy zaručeně více než v polní trávě, pak jsou to hladoví. Snad proto mám chuť s křikem utéct. Ale neudělám to. Hladové krky se tu shromažďují právě pro ten příslib, kterému onoho večera podléhám i já.

Měsíc svítí jako Boží oko, které dohlíží na zem, ale jak všichni vědí, Bůh to zaručeně není. Jinak by se na mě ze stínů nevyřítíl shrbený muž s pistolí v ruce s jedinou myšlenkou vepsanou do bělma svítícího tak jasně jako neonové nápisy na nočních klubech v dobách pokoje. HLAD. HLAD. HLAD. A nehledá jídlo, které bych ukryvala. Já jsem tím jídlem. HLAD.

Celníci – ti, co číhají za plotem na kus živého masa.

Muž střílí a já se jen tak tak stíhám přikrčit k zemi, než o pletivo nade mnou cinká střela, která by mi ještě před chvílí prostřelila mozek. *Zatraceně.* Odvaluji se do stínu, do zákoutí, kam na mě slídívý měsíc nemůže a kde mě spolehlivě ukryje temnota. Je jediná, která mi pomáhá. Ačkoli umí být přelétavým zbabělcem, který mění strany podle výše žoldu, zrovna teď pracuje pro mě. Starý muž pálí naslepo a nadává. Hlas tlumí do šepotu – má strach o svou kůži jako všichni ostatní.

V relativním bezpečí se srdcem bijícím doslova o život se prodírám pletivem do náručí louky a světla starcových očí či pouličních lamp nechávám za sebou. Pro nenápadnost není příliš dobré, že osvětlení funguje, ale od té doby, co většina světa přešla na sluneční energii, se tomu nedá zabránit. To je další důvod, proč se cítím bezpečněji jen v měsícem ozářených krajinách s minimálním počtem

střelných zbraní a s jakýmsi odporem ke kanibalismu. Neplatí to pro všechny, ale já z toho přeci jen mám lepší pocit. Zní to téměř ironicky, ale tady v travnatých pásech se cítím bezpečně. S kudlou u krku, na pokraji vyhladovění a bez střechy nad hlavou. Přesto bezpečně.

Neúspěšnost mého lovu mě ovšem nutí dál se toulat světem, příkrčená v oceánu stébel s kapucí na hlavě a s ostražitým pohledem hledajícím jakékoliv známky boje. Večer se mi do snů za zavřená víčka vkrádá chlapec zasažený šípem prolínající se do obrazu mé umírající rodiny a já často setrvávám v podivném stavu polobdění zakousnutá do vlastní dlaně, abych si zabránila křičet. Nevím, jak mi jediná z řady každodenních smrtí mohla připomenout tu propastnou bolest, kterou už měl dávno vzít čas – ten pošetilý smutek, který v novém světě nemá své místo. Jenže smutek o pochopení nežádá, a tak se mi po dlouhé době znovu vrací sny plné smrti a já s propastnou úlevou vítám rána.

Den co den směřuji dál na sever. Držím se v dohledu od městského plotu a postupuji tak po linii, která mě drží v bezpečné vzdálenosti jak od výškových budov, tak od širé pláně, za kterou se stejně jen po sotva kilometru rozprostírá další plot. Hladovím a každým dnem jsem slabší, přesto nepřestávám postupovat. Držím se při životě, dokud nedojdu k cíli. *Doufám, že lze žít i z pouhého odhodlání...*

Mé vykoupení od hladu přichází v dost nechtěnou chvíli. Pomalým krokem postupuji vpřed a má skrčená pozice nezávisí tolik na zákrytu obilím jako spíše na zabalení se do klubíčka kvůli kručícímu žaludku protestujícímu hlasitým naříkáním. Trnu v půli kroku. K mým uším se donáší podezřelý hluk, který dříve snad nezapadal do nevinné přírody, ale v téhle nové době se již dávno stal její součástí. Křik, dupot a těžký dech. Zvuk boje.

Klekám si na jedno koleno do číhající pozice. Oči mám upřené před sebe, jednou dlaní se opírám o suchou hlínu a druhou rozhrnuji trávu před sebou. Nemusím být zvláště opatrná, protože málokdo je v zápalu boje tak obezřetný, aby si všiml očí barvy uschlé trávy, za kterou se právě ty oči skrývají. Přesto – zvyk je

zvyk. A tak tajím dech, setrvávám ve strnulosti a sleduji odehrávající se souboj. Jak jinak než o jídlo.

Jsem sice vyčerpaná, ale je mi od začátku jasné, že jídlo jinak než vlastním zapříčiněním nedostanu. Musím se o sebe postarat, jenže v boji jeden na jednoho nepřeziji. Kvůli hladu jsem pomalá, těžkopádná, omámená. Zbývá jenom jeden způsob, jak se dnes najíst. Ten docela poslední. Přece je ze všech těch způsobů, jak získat potravu, docela nejsnadnější. *Nenávidím Lupiče*. Jenže copak mám na výběr?

Nikdo nemá rád Lupiče. Přesto jsme toho všichni schopní. Snad to není životní styl, jen taktika v právě tak těžkých chvílích, jako je tato. A já ji odsuzuji, ačkoliv se k ní chystám. *Dělá z nás hlad jen bandu pokrytců?*

Přijít a bojovat o jídlo, prohrát, zemřít, utéct, vyhrát, zabít, ukořistit – to všechno je čestné. Ano, čest podivně zmutovala od někdejších rysů etiky. Každopádně, taková už je doba. Rovný boj je naše poslední společná představa cti. Jenže pak přichází na scénu Lupič. Vyběhne z úkrytů, čapne jídlo a mizí ze záběru, zatímco se ti dva bijí na život a na smrt. Už jen při té představě se mi rozčilením vaří krev. Nesnáším je!

Jo, vytušili jste správně. Přesně to se chystám udělat.

Je na čase obhlédnout si uspořádání...

Centrum lučního výjevu je krvavý boj. Dva muži v podivném vyzyvajícím tanci, přibližující se a oddalující jako dva magnety. Jeden může být tak o pět let starší než já, ten druhý o patnáct. Oba jsou mrštní a svalnatí, ale to není rys, který mě dokáže přesvědčit o jejich šancích. Zvykla jsem si posuzovat lidi podle věku – tedy, jak staří byli, když se zhroutil systém. Ovšem protože je jen málokdo mladší než já, a pokud přece, pak je to muž, nemám ke komu vzhlížet.

Pohled mi sklouzává stranou, a přestože jsem si vědoma utíkajícího času, dopřávám si skrz stonky dlouhý pohled na kořist, která by snad při troše štěstí mohla být má. Dnes je hostina velkolepá. Na hlině leží dvě konzervy nepoznamenané bojem o jejich vlastnictví a já, i když nemohu pochopit, jak se je někomu podařilo splasit, myslím ve výsledku jen na jedno: *Mňam*.

Znovu mě přepadává ten neodbytný hlad a můj žaludek nadšeně poskakuje s přáním okamžitě vystartovat. Já se ale držím v trávě a mapuji boj. Víím, že nemám příliš času – brzy může být po všem, a právě tak mě může předběhnout i jiný lupič. Ale stejně nadále analyzuji scénu a setrvávám v podřepu. Vždyť vběhnout tam bez rozmyslu by byla sebevražda.

Vteřinu věnuji rozboru situace a čekám, až se muži odsunou od hromádky ležící na zemi. Přestože leží na okraji pomyslného bitevního boje, muži jsou k ní příliš blízko a mně nezbývá než trpělivě vyčkávat a pozorovat, jak mezi sebou válčí.

Starší muž má nůž. Svírá ho za jílec, čepelí souběžně se svým předloktím, které drží vysoko zdvižené před obličejem. Míří výpady na tvář mladšího, ale ten je mrštný a vždy se na poslední chvíli stihá uhnout – vypracované tělo ztvrdené životem v divočině a rychlé nohy se čepeli odrážející sluneční paprsky s lehkostí vyhýbají.

Mladý má ruce prázdné. Vede pomyslnou ránu na nepřítelovu tvář, ale pak mu zavrtává pěst hluboko do břicha. Celkem nezvykle má vlasy na krátko a na tváři jen několikadenní strniště. Ačkoliv nemá v ruce nůžky jako zbraň, někde je jistě schovává, jinak by nemohl dbát o svůj vzhled. Uvažuji, jestli si toho jeho protivník všiml. Zda kontroluje pohyb jeho rukou a čeká na moment, kdy ho nečekaně překvapí čepel. Ale pochybuji o tom – muži v bojích nebývají domýšliví.

Ten druhý muž má vlasy dlouhé a vousy mu zakrývají ústa. Reflexy má sice dobré, ale hýbe se pomalu, a tak když dostává ránu loktem do krku a pěstí do hrudi, pod silou úderu se převažuje dozadu a bez rovnováhy couvá. *COUVÁ*. Dál od jídla.

To je moje chvíle.

Vybíhám ze skrýše tak rychle, jak mi to moje hladem vysílené tělo dovoluje, a dlouhými kroky zmenšuji vzdálenost, která mě od potravy dělí. Vždycky jsem byla rychlá a i teď se naproti ozývají-

címu hladu ženu vpřed a za pár vteřin už mám konzervy na dosah ruky. Nezastavuji. Jen trochu zpomaluji běh a v nepřestávajícím pohybu se shýbám pro konzervy. A pak se narovná. S němým výkřikem brzdím patou o zem.

Před očima se mi míhá protáhlý obrys. Jen několik milimetrů od mého čela. Vlastně tak blízko, že cítím bok chladné čepele na svém čele, jak se mi zařezává do kůže. Vyděšením třeštím oči. Nůž prolétává a obloukem se zabodává kamsi do země po mé pravici.

Jsem dočista otupělá. Srdce ve mně bije na poplach a žene mi krev do hlavy, kde se zběsilé vyděšené myšlenky perou o slovo. Takhle blízko smrti jsem ještě nebyla. Nikdy. *Nikdy.*

Otáčím se na patě. To je první signál mého těla, které se po vyděšení dává do kupy. *Co to bylo? Kdo to byl? A co ti hrozí?* Stojí tam ten mladý. Pohled válečníka upírá na mě, postoj má rozkročený a hrud' se mu s každým nádechem nepatrně třese. Paže má svěšené podél těla a ruce zaťaté v pěst. Hlavu sklání k zemi, ale očima mě pozoruje. Přes rty cedí vzduch.

Druhý muž leží na zemi. V hrudi má díru po čepeli a jeho triko je zbarvené krví. *Do prdele.*

„Máš něco, co mi patří, kluku.“

Hlas přivádí mou pozornost zpět a nahazuje můj operační systém, takže se dávám plnou parou do běhu, zatímco se na mě rítí muž, který právě probodl naskrz někoho staršího, silnějšího a rozhodně mužnějšího, než jsem já. *Správně, holka. Zdrhej.*

Ložky švihám dozadu a dopředu, v každé ruce držím plechovku a upaluji vpřed. Dlouhými kroky mířím do průchodu mezi několika opuštěnými stromy. Před očima mám mžitky, víčka se mi lepí krví, která mi stéká z rány na čele, a horoucné nádechy mi drhnou v hrdle. Jenže vysílení, hlad i má pouhá ženská síla se nemohou rovnat mužskému běhu a vyššímu vzrůstu.

„Stůj,“ křičí muž, který na mne ztrácí jen několik málo temp. A pak, přestože ho neuposlechnu, skáče, paže mi obmotává kolem břicha a stahuje mě k zemi.